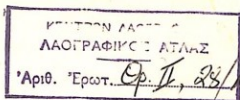

98
3
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

f.
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968

ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Δεκέμβριος 1969 / Ιανουάριος 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) *Ἡμερία...*
(παλαιότερον ὄνομα: *Χάσκιρσι...*), Ἐπαρχίας ... *Ἰαπωνί,*
Νομοῦ ... *Ροδόπου...*
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος *Κριεωφ.*
Κουλερής... ἐπάγγελμα *Διδάσκων...*
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις *Ἡμερία-Ἰαπωνί...*
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... *12 ἐτη...*
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
- α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον *Παραμύτης...*
Παραμύτης...
ἡλικία... *35* γραμματικαὶ γνώσεις... *Γ' Δημοτικού*

..... τόπος καταγωγῆς *Χάσκιρσι*
Ἰνσταλιμένη ἐργασία, ἐμπορεύματα

ἐκ τοῦ 1922. Ἐργασίαν ἐκ τοῦ 1920

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων; *ὑπάρχ. χωρική περιοχή βοσκή*
ονοματι... μεσοβαλίκ...
- Ἐπὶ πόσῳ ἀφαιρῶνται τὰ κτήνη ἀπὸ τῶν περιοχῶν;
Ἐπὶ πόσῳ ἀφαιρῶνται τὰ κτήνη ἀπὸ τῶν περιοχῶν;
Δεν...
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτῆμονας ("Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ.
Ἄνεμοι... ἐκ Κοινοῦ...
- 3) Ὁ πᾶτήρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του; *διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του διανεμομένην*
μετὰ τὸν θάνατόν του...

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; *Ἄσχοῦνται καὶ εἰς εἰς. εἰς. δύο. ἐργασίας.....*

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; *Ἄσχοῦνται καὶ μετὰ γεωργίαν*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;
Εἰς. τα. τσιφλίκια. ἡμερομίσθιοι. καὶ ὑπὸ βαρὺ ἐργασία. καὶ ἡμερομίσθιοι.....

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακατόροι κλπ.)..... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ;...
ἡμερομίσθιοι. τσιφλίκια. τσιφλίκια.....

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβὴ των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα;) *καὶ ἀπὸ τοῦ οὐ.*
4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάζονται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ἥσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ἡμερομίσθιοι εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ;
Ἐχρησιμοποιοῦντο. αἱ ἐργασίαι. δι' ὅλην. ὅλην.....
χρόνον. καὶ. ἄνδρες. καὶ. γυναῖκες.....

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐάν ναι, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; *Ἐχρησιμοποιοῦντο. καὶ. δοῦλοι. καὶ. δοῦλαι. ἀπὸ. τσιφλίκια.....*

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπῆγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; *ἔτι. ἔτι. ἔτι. ἔτι.....*

β) Ἐπῆγαιναν ἐποχικῶς ὡς ἐργάται..... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρᾶματευτάδες (ἐμπόροι) κλπ. ;
.....

- δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλάμιος μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;

... *ὡς... ὡς... ἐγένετο... διὰ... μόνον... προβέβηκε...*

- 2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ... *ὡς... ἐγένετο... χρῆσις... λιπασμάτων...*

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας;

... *ὡς... ἐγένετο... χρῆσις...*

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

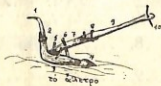
Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγένετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ;

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄρότρου με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1..... 4..... 7..... 10.....

2..... 5..... 8.....

3..... 6..... 9.....

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;)

- 3) Μηχανὴ θερισμοῦ

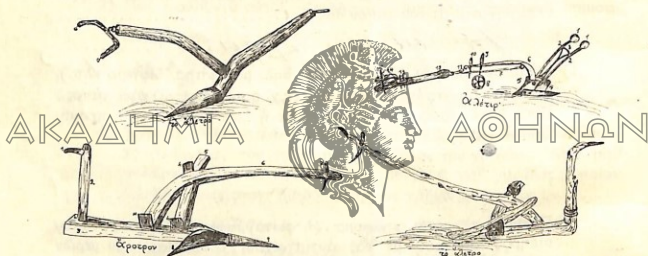
4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν).....

5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον

Κοινοὺς αἰῶνας... τοῦτο... ἑβραῖοι... τοχέται.

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφορῶν μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. *Ὁρα... παραρτήματα*

2. 7. 12.

3. 8. 13.

4. 9. 14.

5. 10. 15.

(¹) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς
διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιδῶν ; δηλ. τῶν
χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. - Ἰχνογραφή-
σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν
εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

Ἐκτενέστερον... ἐν... ὕνι... δι' ὅλα...
... ἐν... ἀροτρίασιν, καὶ... ἐν... ἀροτρίασιν.

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;.....

... καὶ... ἐν... ἀροτρίασιν... ἐν... ἀροτρίασιν.

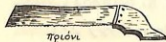
6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου;.....

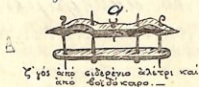
Κατασκευασμένη ἐκ... ξύλου.....

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρι, πριόνι, ἀρίδα, ἀρνάρι, ξυλοφάι κλπ.).....

1) Τορταί... (ξύλοφάι)... με... σκεπάρι... (ἀρίδα)
... πριόνι... (πριόνι).....

- 8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργανο) ποῖα ζῶα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ.
ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *Β.ό.ε.ς..μαί..βου.β.ε.θ.μα....*
- β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργανο δύο
ζῶα ἢ ἓν; *..Τ.ύ.ρ.ι.α.τ.ε..ε.ύ.α..ζ.ῶ.α.....*
- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός;
..Τ.ύ.ρ.χ.ά.ν.ι...β.α.ρ.α.ί.μ.ι.τ.ο.ς.....

Σχεδιάσατε την μορφήν του παλαιότερου και του σημερινού ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτόν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἑξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύλεις, πιζεύλια κλπ.).

Δ. ἡ ῥησιμότης ἐν τῇ... ἐπὶ τῇ... ἡ...
 ἀποκρίσεως... ἡ... ἡ...
 ἡ... τῶν... παρὼν... ἡ...

- 10) Σχεδιάσατε ιδιαίτέρως την μορφή των ζευλών του ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινοῦ, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργανο ; (Σχεδιάσατε αὐτόν).

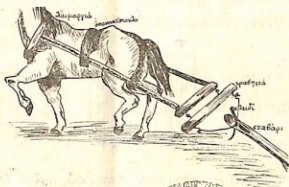
γράφεται "μαίς") και είχε το κεντρικό σχήμα

- 12) 'Από πότε γίνεται το ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου ; *Διὰ μίανται μὲν ἐν πᾶσι*

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις τοῦ (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ;
 Ἰὲν ἀπαιτεῖται ἀνάγκη

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν, τήν ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

.....
Πῶς γίνεται χρήση λαβῆς.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) : 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος)· 2) γυναῖκα· 3) ὑπηρετῆς. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας

.....
ἑρμῆς... ἑρμῆς... ὁ ἰδιοκτήτης... ἄνδρας........

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν)

.....

 2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

.....
Πῶς γίνεται χρήση ἄροτρον... ἄροτρον.....

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ ὄργωμα· με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

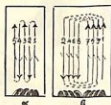
.....
Πῶς σχοινί... δεμένη... εἰς... ἄροτρον... ἄροτρον........
ἄροτρον... ἄροτρον... ἄροτρον........

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγένετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακίες) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Ἐξ ὄργωμα... γίνεται... κατὰ... εὐθείαν...
α... σχεδιάγραμμα...

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

+

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγένετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὰς ἢ σπορίδας, ντάμης, σιασιῆς, μεσοράδες κ.λ.π.) ;

Ἡ... σπορὰ... γίνεται... μετὰ... αὐλακίαις...
δηλ... πρῶτα... δευτέρως... ἐπὶ...

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά) ; μετὰ αὐλακίαν ;

Μετὰ... αὐλακίαν, πρὸ τῆς σπορᾶς...

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μετὰ σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον ;

Δεν... ἐκτελεστέον...

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μετὰ τὸ ὑνί : καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.

Πρῶτοι... πλαγίως...

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων.

... *εἰς... ἀπαντα τὰ ὀργώματα* ...

γ) Ἀροτρίσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα εἰνόντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

*Γίνονται... τρία... ὀργώματα... τὸ πρῶτον
τοῦ Μαΐου... τὸ 2) τοῦ Ἰαννου... καὶ τὸ
3) τοῦ Ἀπριλίου... καὶ ἰσχυροῦ, μιναιτά,*

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

ὅλα... μένετε... κηπευτικῶν

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπάρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρα-
νάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτὰρι ἢ ἄλλο δημητριακόν....

ἔτι... ἔτι... μένετε... π... ἀρρακίαναις ...

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; *εἰνόντε... τρία... ὀργώματα* ...

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκευὴ χρησιμοποιοῦνται : α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. *τὸ δισάκι* εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ;

χρησιμοποιεῖται τὸ δισάκι... ἢ μεταφορεκίς

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτρίσιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον;

*Καθαρίζεται μετ' ἐπιφθορῆς ἢ μετ' ἐπίγνης
σιδηρᾶν ράβδον εἰς τὸν αὐτὸν βουκέντρον.*

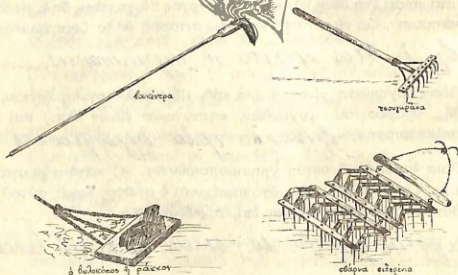
2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα);

Διὰ μέλαν εἰροπὴ μετὰ τοῦ σβάρνισμο.

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

Δοκίμει μετὰ τοῦ σβάρνισμο.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου π.χ. ὁ κασμάς, ἢ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

...*β.β.α.α.,...μει.ε.μ.α.,...γ.τ.μ.α.ρ.ι.,...δ.πο.*...

...*την...εὐκνήρη αὐτῶν...μορφήν*.....

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι ποῦ ἐκτελοῦν

...*μυρμυκ.,...μυρμ.α.β.,...δ.ζ.μυρμ.α.β.*.....

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους.

...*ἀπὸ τῆς ἀποσπορίας...τὰ ἴδια καλλιέργειαι*.....

...*διὰ τὰς ἰδίας καλλιέργειας*.....

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.

...*τὰ αὐτὰ μὲν τὰ δημητριακά*.....

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμηλῶν· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιῆς (βραγιῆς) καὶ ἄλλως.

...*δεν...ἐφυτεύοντο κατ'ὅτι πρὸ τοῦ 1920*.....

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἑργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ·

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ά.) *ἑ. ἰ. δι. μοι... τ. ε. χ. γ. λ. ε. α. ε.*.....

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *... ὡ. χ. λ., ἐ. ι. α. ε. ε. α. ρ. ε. ο. γ. ε. ι. ν. η. μ. α. πα. ρ. α. φ. ἰ. ν. ε. ι. πα. ρ. α. τ. ο. γ. ὡ. μ. ι. μ. ρ. α. ν.*.....

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *ἦ. μ. ε. ν. ὑ. π. ῑ. θ. ἡ. μ. α. ι. ἰ. τ. α. ε. εἰ. ε. ὡ. ὡ. φ. α. ι. ε. ο. ε. α. ὡ. δ. ε. δ. ι. μ. α. λ. ι. εἰ. ε. ὡ. φ. α. ι. ε. ο. ε. α. ι.*.....

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσι) εἰς τὸ χωράφι μαζί μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται).

ἑ. ε. ρ. α. πα. ρ. α. ρ. ἰ. η. μ. α......

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὁποῖα παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξιές, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ;

... ὡ. ρ. α. πα. ρ. α. ρ. ἰ. η. μ. α......

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

ἑ. α. δ. ρ. α. γ. μ. α. ι. α. το. πο. θε. ρ. ι. οὔ. τ. α. ι. ε. ὡ. ρ. α. μ. α. ζ. ὡ. ε. ι. η. ἡ. ὡ. α. ι. δ. ρ. α. γ. μ. α. ι. ἑ. χ. α. ρ. ἰ. η. μ. α. ι. α. τ. ο. γ. ὡ. μ. ι. μ. ρ. α. ν......

5) Πῶς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές.

...Γινώσκου ἀμέσως δέματι...

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοι θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) θερισταί, οἱ ὁποῖοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι· δι' αὐτὸν τὸν σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποῖον ; *Ὁ ἐρπετός...*
ἐγένετο ἀπὸ τοῦ ἰδίου καὶ Μυρμαίς ἦτοι ἄνθρω
καὶ γυνὴ. ἔγενετο καὶ πρὸ τῆς ἐροιστῆς εἰς...
περίστωσιν πολλὰς μετὰ τὴν...

- 2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομισθιον (μεροκάματο) ἢ κατ' ἀποκοπὴν (ἐξακοπῆς). Ποῖα ἦτο ἡ ἀμοιβή εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος; Τὸ ἡμερομισθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ φαγητοῦ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίες καὶ τὴν σχετικὴν εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν).....
- Η ἀμοιβὴ ἐγένετο διὰ χρημάτων. ἤρχ. 60 ἀντλ., τροφῆς, καὶ ἤρχ. 40 μετὰ τροφῆς, καὶ 20 εἰς ἄλλα.....

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύλαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν; Ἐπίσης κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλλοντό τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται κόπωσην (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των);
- Διὰ πρὸς φύλαξιν οἱ ἄνδρες καὶ αἱ γυναῖκες
πρὸς τὴν ἀριστεράν, χρησιμοποιοῦσαι ἑδωκ
πάντα φακίνα στὴ μέση οἱ ἄνδρες φερὺ-
σαν μὰ θινὰ φακίνα*

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

*Ἀρμολογήματα... καὶ ἀρχὴ... ἐγίνετο... φάνετο...
τε... τὴν... δευτέραι...*

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.

Ἦρα... παρὰ... ἡμᾶς

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχους ποὺ μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχους πλέκουν σταυροὺς ἢ ψάθαι, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον.

*Στὰ τόποι τοῦ θερισμοῦ εἰς τὰς ἐκ. τὰς. μὴ-
μαίωδ., ἀρμολογήματα... ἐγίνετο... μὲν... ἀνέ-
ριετο... ἀνὰ... ἐπιδεικνύον... τὴν...
ἐξελίσσονται... ἐργαζομένων... χρόνον...
... ἀρμολογήματα... ἡμῶν...*

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχυῶν.

- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἥτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχυῶν. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

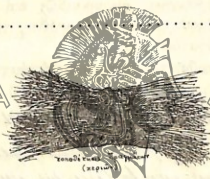
*... δέσιμον... ἐγίνετο... ἀμέσως μετὰ...
τὸν θερισμό...*

- 2) Πῶς ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Ἐὰν δεμάτιασμα ἐγένετο ἀπὸ καὶ δε-
ριότη. καὶ ἐχρησιμοποιεῖτο ὡς δεσίδε
κὸν ἴδιον τὸ ἀντικείμενον τοῦ ἐλ-
μεντο. ἢ δεμάτιασμα, ἀπὸ καὶ ἐργα-
λεῖον δεσίδε ἐγένετο.....

.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνε-
κεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα
δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

Ἐὰν δεμάτια ἐμαρύνοντο καὶ αὐτὰ ὡς καὶ ἐτοπο-
θετοῦντο ἐπὶ τοῦ ἀγροῦ, ὡς καὶ ἐτοποθετοῦντο ὡς πρὸς
ἐνδεκαμῆρον μέρος καὶ δεκαεπτάμηνον ἦσαν ἐν ὁλῷ 17.
ἐμαρύνοντο. ἢ ἐπὶ τοῦ ἀγροῦ ἐμαρύνοντο.....

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον
σας ;

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

Ἡ καλλιέργεια τοῦ πατάτας ἐν τῇ γαίᾳ δύνει τοῦ
χωρίου, γίνεται ἀπὸ τοῦ 1923.....

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν. Ἡ ἐξαγωγή... ἐπὶ... μετὰ... ζυζυγίου
γίνεται διὰ τοῦ περιγραφέντος ἐν προηγουμένῳ
μεταλλικοῦ ἀρότρου... διὰ... μίαν... ζυζυγία
χρησιμοποιεῖται... καὶ... (εἰς...)

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκου); Ἐάν
ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ. διὰ... ἐχρη-
σιμοποιεῖτο... τοῦ... καὶ... τοῦ...
τοῦ... ἡ... ἐγίνετο... φέρονται...
ἡ... γίνεται... τοῦ... τοῦ...
χωροῦ, καὶ μεταφέρεται... ἐπὶ... κατὰ... ..

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
σαν κ.ἄ.). ἐθίζεται ἐν τῷ τοῦ... τοῦ... ..

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) *ἴσως τὰ δέματα ἐχρησιμοποιῶ...
μα... μὲν ἔργον τὸ χόρο μέγα μὲν τὰ
ἐκτετακτὰ τὰ ἐξοικιστὰς εἰς ἔργον μὲν ἔτι ἐξέτε
δὲμα.*

Γ' ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς άλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ άλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

*ἔτι δεματίζω μεταφέρω μὲν ἄλων τῶν...
ματίζω... εἰς... χωρὶς μὲν πρὸς τοῦτο...
μεταφέρω... εἰς ἄλωνα...*

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λεγέται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως;

ἔτι... μεταφέρω...

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἄλωνι διὰ τὸν άλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ άλώνι;

*ὑπῆρχεν μόνον τοποθετεῖται εἰς ἄλωνα...
χωρὶς μὲν ἐξέτε... μὲν... αὐτὸν τὸν...
τῇ βοτάνῃ τοῦ... πρὸς... ἔτι...*

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ άλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμού, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν;

*Κατεσκευάζετο ἐξώθεν τοῦ χωρίου, ἔξω...
ὑπῆρχεν ἐξέτε πρὸς τοῦτο τοποθετεῖται...*

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. με ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

*ἔ.φ. ἀλῶνε
ἀντὶ μ. εἰς εἰς. εὐαιετοῦ. τῶν. μαρτυρῶν. Πάμ. τῆς
ῥαλλῆς. ἐκδοσῶς. καὶ ἐχρηματοποίησιν. ἀπὸ τοῦ
ιδίου.*

- 6) Ἀπὸ πότε ἀρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; *ἡ. 2. φ. ὑποτίθεται
ἦτο. καὶ ἀντιμετρεῖται. ἡμέρα. ἐκδοσῶς. καὶ ἐλθῆς. τῆς
τοῦ αὐτοῦ μηνός.*

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (με δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (με δάπεδον
ἐστρωμένον με πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

Ῥ.ρ.α. ... παραρτήματα

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστοῦ ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ
ἀλωνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, με πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων)...

*ἡ. ... ἐξισμενῶν. ἐξισμενῶν. καὶ ...
καὶ. αὐτὸν. ἀρῶν. ἦτοι. ἐβρέχεται, ἐρρίγη-
το. ἐξυφύ. καὶ. ἐρρίγητο. ἀπὸ τοῦ. μ.μ.
ἀντὶ τοῦ.*

- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

*ἡ. προετοιμασία. καὶ. ἐναρξίς. ἐξίστατο. ἡμέρας
τοῦ. ῥαλλῆ. πρῶτῃ. τῇ. δευτέρῃ. καὶ. ἄλλῃ. ἡμέρᾳ.*

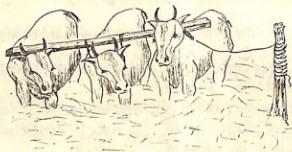
- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὥς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.

... *Δ. ρ. α. ... π. α. ρ. ε. ρ. ι. σ. μα*

.....

.....

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦσας ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.). Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνίου ἑνὶ στύλῳ, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στηγερὸς, στρουλουργός, δουκάνη, βουκάνη κ.ἄ.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα. Δ...

*ἀλώνισμός ἐγένετο διὰ βοῶν καὶ ἵππων. Ἡ μεταβολὴ τοῦ
καὶ τὸ κριψίμο τῶν ἀλώνων ἐγένετο διὰ βοῶν καὶ
ἐν ἑσπέρῳ ἐγενετο διὰ βοῶν. Ἡ ἐξέλιξις τοῦ
ἵππων ἐστὶν ἐν ἑσπέρῳ.*

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνόστυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειάς, αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στύλος εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδεμένα εἰς σειράν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειὰς περὶ τὸν λαιμόν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται ἀκόμη) ἀλωνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

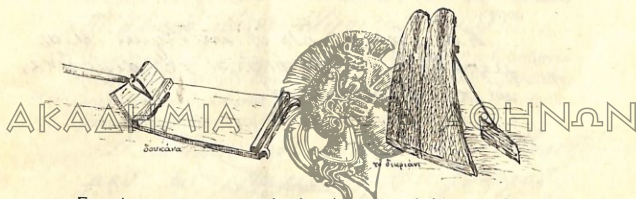
...ὅταν... ἀπὸ... ἀλλοιῶν... ..

.....

.....

.....

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάννα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἀλωνιστικὸν μηχανήμα ; Μήπως π.χ. ἡ κριθή καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἦλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων ; Ὑποχρεοῦται εἰς τὸ δουλεῖν ἡ ὠπλισμένη δια μεταλλινῶν ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων κυκλικῶς λίθου ἢ δια τὰς εἰς ἑξῆς 1. μέτρας φάρδεις, καὶ 2. μήκους. Ἡ μορφὴ τοῦ ἀπὸ εἰδικῶν τεχνιτῶν ἢ χρῆσις τῆς ἐργασίας γενικῶς δι' ἄλλο... το... ..

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

Ὁ... ἀλωνισμός ἀρχίζει ἀπὸ τῆς... ἑντα-
δεκάτης... τοῦ... ἡλίου, καὶ διακόπτεται... ἡμέ-
ρας... 3^η... μ.μ.

- 12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινας τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

... καὶ ἀρχαῖς οὔτε ἡ μορφομα... εἶναι.
μεγάλῃ... χρησιμοποιεῖται τὸ "δουκράνι,
ὡς... τὸ ἀμνημονεύεται...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμού ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἄλωνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα, τοὺς ἀκό-
πους στάχους ;

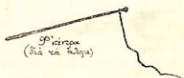
Ὁ... γεωργὸς... ρίπτει... στάχους...
μέγαν... τὰς... ἀκόπους... ἀπὸ...
... εἰς... ..

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
πημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ
φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ της ; (Σχε-
διάσατε τὴν ράβδον αὐτὴν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).

Ὁ... παραφίνα...

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν

ἡ δούλα... ἐν... ἀπλώμα... καὶ... ἐλέγετο
"ἐν... ἀπλώμα..."

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

δι' ἀπλωμάτων, ἐλέγετο... "τάχα..."

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μὲ ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικὰ ἀλωνιστοὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τροσιάνηδες, καλούμενοι ἀλωνιστοὶ καὶ ἀγωγιάντες), οἱ ὅποιοι εἶχον βόδια ἢ ἄλλα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν

... ἀπλωμάτων, ἐλέγετο... ἡ δούλα... οὐκ ἐπὶ...
... διὰ τὰ θύλα... τοῦ γεωργοῦ...

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μὲ ζῶα καὶ μὲ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μὲ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

... ἀπλωμάτων, ἐλέγετο... ἡ δούλα...
... διὰ τὰ θύλα... τοῦ γεωργοῦ...

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

... ἀπλωμάτων, ἐλέγετο... ἡ δούλα...
... διὰ τὰ θύλα... τοῦ γεωργοῦ...

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου (π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.).....

...Δὲν ἀπαιτεῖται ἀπάντησις...

κόπανος στεργηφόρος

ξύλο καμπύλωτο διὰ τὸ κοπάνημα μικροῦ ἀμφοῦ δημητριακῶν...

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν;.....

...Δὲν ἀπαιτεῖται ἀπάντησις...

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

..... *Δεῖ... ἀραιεῖται ἀπὸ τῆς...*

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐὰν ναί, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

..... *Δεῖ... ἐπάρχουν... ε. χειρὶμα τραγούδια...*

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, οὐνεταρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

..... *Δεῖ... ἐπάρχουν... ε. χειρὶμα τραγούδια...*

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.

..... *Δεῖ... παρὰ τὸ σχῆμα...*

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

...ὡρὸς... ἔχει... σχῆμα... εὐάριθμος
...μαί... ἔχεται... "Τα μιν... ἔχει... ὑπάρχει
...σχετῖμον... ἔθιμον... πρὶν... ἀπὸ... ἀνέμισμα.

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο... Τὸ... ἀνέμισμα...)

ἔχεται... μαί... ἐργαλεῖον... πρὶν... ἔχεται... ὑπάρχει
...μαί... ἔχει... τὸ... σχῆμα... τοῦ... "Εὐαριθμῶς... ..

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾷ (ἀνέμιζει)· ἄνδρας, γυναικὰ· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

λιχνιστῶν... ἐν... ἀνδρας, μαί... ἔχει... ἔχεται...
...μαί... ἔχει... τὸ... σχῆμα... τοῦ... "Εὐαριθμῶς... ..

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δευτέρον ἁλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

...τεμάχια... ἀνέμιζει... "Εὐαριθμῶς...
...ἔχεται... δευτέρον... ἀνέμισμα... τῶν... κατὰ...
...ἀπὸ... ὅτι... τὰ... ἀνέμισμα... ἀπὸ... τῶν...
...μαί... ἔχει... τὸ... σχῆμα... τοῦ... "Εὐαριθμῶς... ..

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευῖς τῶν ζώων διὰ τὸ δευτέρον, ὡς ἀνωτέρω, ἁλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἁλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

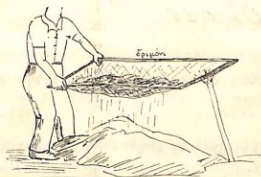
Κρήτη: ξεβαβούλισμα και καρπολώνεμα)* διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο

ἢ... τοῖς... τῶν... λέγει... ἡ...
 ... ἡ... ἀντιμετα... ἡ...
 ... τοῦ... ἡ...
 ἡ... ἡ... ἡ...

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσηματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα, πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμένοντα χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;.....

Η διαγωγή του παρνού από τα χειρότερα παιχνίδια
βγήκε με το δερμάτι, ως το παρο-
τι δερμάτιν... δρόσισμα...

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ὕλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου; ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

νων με ὅπας διαφορῶν μεγεθῶν· π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους : βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερώς τους ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

Χρὴς μαροπόνηται... καὶ... ἀνέρεται... το
 ὡς... ἐρ... ἀν... ἀπὸ... τοῦ... μαρτυρίας
 τοῦ... γεννημα...

7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν : Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ :

Η.ε... τοι... μαρτυρ... κρηματίζου... ε.ρ.στ.
 ΔΗΜΙΑ... ΑΙΤΟΥ... ΕΡΩ... ΝΟ... ΠΙΝ... ΜΑΡΤΥΡ...
 ΓΕΝΝΟΥΤΑΙ... ΤΟ... ΠΛΗΘΟΣ... ΤΩΝ... ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΩΝ...

8) Ἀλλὰ εἴ τιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σῖτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

Order

γ'.1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνθήκη. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἵπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

κευσις εἰς τὴν ὑπαίθρον ; Ἡ ἀποθήκη τοῦ διμή-
ρου ἐγένετο ἐκὸν ἀκέραια σου ἐβρίκετο
μοῖτα ἐκὸν ἐπὶ τοῦ γυμνασίου.....

- 5) Πώς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

Дра. парфитуса.

- 6) Μήπως όπου γίνεται η διαλογή του σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατασκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων, τὸ ὁποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; .

Κατευνασάτο ἐν αἵματι πόθοι
τῶν τοίχων τοῦ ἁγίου δαδὰς αὐτῶν.

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτή αὐτή ; Ποῖον τὸ σχῆμα της· ποῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ...

Тоуто едето "мадрегару".....

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν τόπον σας ἄναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαίθριον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστουγέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρτίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Дра парфума

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;
 Ἐν ἁγίῳ· ἀναγνίσκειται πολὺ πρῶτῃ, πρῶτῇ
 ἑστῇ· ὁ ἡγεὺς μου· ἀνέσθῃς ἀπὸ τοῦ
 τοῦ ἐρητινοῦ.

2) Πώς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή ; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τὴν πυράν· παιδιὰ, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος ;...

Ὀ... δὲ μοῦ εἰς ποῖον... πέντε...

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν ; Ἄν ναί, ἀπὸ ποῖου μέρους ;

ὁ... μέρους... ξύλα... ἀπὸ τῆς... δὲ...
τοῦ... αὐτοῦ...

3) Πώς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, εὐχκαί, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα

Κραία... εἰς... τελέει... τὸν... χι... ἀνα...
τά... μὲν... καὶ... τὰ... ἀπὸ...

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

Πηδῶν... ὅλα... τὰ... μέλη... τῆς... ἀπὸ...
ἀπὸ... τρεῖς... φορές...

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

..... *οὐ μὲν*

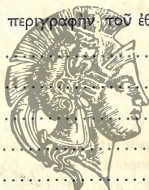
- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα (περιγράψατε λεπτομερῶς)

..... *οὐ μὲν*

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

20.1.70

(3)

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Β' ΕΚΠΑΙΔ. ΛΕΥΣ
ΔΗΜΟΤΙΚΟΝ ΣΧΟΛΕΙΟΝ
ΑΜΦΙΩΝ

Αριθ. Πρωτ. 10

Πρός

τὴν Ἀκαδημίαν Ἀθηνῶν
"Διὰ τοῦ κ. Ἐπιθ/τοῦ Δημ. Σχολείων
Β' Ἐκπαίδ. Περιφερείας Κομοτηνῆς"

ὑποβολή

Εἰς Ἀθήνας

Λαογραφικοῦ Ἑρωτηματολογίου

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ υποβάλω ὑμῖν συνημμένως, Λαογραφικὸν Ἑρωτηματολόγιον, "περὶ τῶν γεωργικῶν ἐργασιῶν" τοῦ ἡμετέρου χωρίου, δεδωμένον συμπληρωμένον, διὰ τὰ κ. Ἐπιθ/τοῦ.

"περὶ τῶν γεωργικῶν ἐργασιῶν τοῦ χωρίου, Ἀκροα-Κομοτηνῆς"

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Εὐπειθέστατος
Δ/ντὴς τοῦ Σχολείου

Ἐν Ἀμφίωις τῇ 19-Ι-70

Χρηστίδης
Ἀριστοφάνης Κουλερῆς

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

1 = χερσὺς

2 = ἐνέκ

3 = ὄκ

4 = ξίφος (ἐπαρτή)

5 = γίγχο

(2)

Θερισμός τῶν δημοτηριακῶν

Ἑρώτη. 2. Οἱ στάχυες ποῦ μένουν μετὰ τὸν θερισμό στοὶ χωράφι ὀνομάζονται "σακάλια" δηλ. γένεια καὶ θεωροῦνται προσβολή στοὺς θεριστάς. Οὕτω οἱ δραγουμάνοι τὰ ἔκοβαν καὶ καβαλλικευόντάς τα τριγυρνοῦσαν γύρω-γύρω στοὶ χωράφι, κἀνοντάς τα ἔλλογο, διὰ νὰ πειράζουν αὐτὸν ποῦ τὰ ἔφησε.

Ἑρώτησ. 3. Τὰ δράγματα τοποθετοῦνται ἀπὸ τοὺς δύο συνεργαζομένους θεριστάς, τοῦ ἑνὸς κατασκευάσαντος ἀρχικῶς τὸ δεξιὸν τοῦ ἑτέρου δὲ κατασκευάζοντος τὸ δεξιόν.

Οἱ θερισταί

Ἑρώτησ. 5. Τὰ τραγούδια ὅπωςδὴποτε ἦσαν ἀπαραίτηται στοίχεϊον διὰ τὴν ψυχαγωγίαν τῶν θεριστῶν. Πολλὰκις ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ "γκάϊντα". Οὕτω ἐλάμβανε ὁ θερισμὸς μορφήν κανηγύρεως.

Τραγούδια τοῦ θερισμοῦ

Τὸ πρῶτον στῆ δροσιὰ-δροσιὰ
ἀνοίγουν τὰ τριαντάφυλλα
βρῆσκουν τὸν καιρὸ τοῦ
νὰ κελαῖδουν τ' ἀηδόνια.

Νὰ πηδῇσω στῆς ἀγαπητικιάς μου
τὸν μπαχτσέ νὰ μπῶ.
Κυδωνιές καὶ ροδιές,
καὶ κυδώνιζ βρῆκα
καὶ ρόδια βρῆκα,
ἀλλὰ ἀγαπητικιά νὰ μοῦ ταιριάζη
δεὺ βρῆκα.

Στῆς ἀγαπητικιάς μου τὴν μέση
χρυσοκεντημένο μαντήλι.
Κι' ἂν ὁ ἀγαπητικὸς μου δέν μέ πάρη
εὐτυχία καὶ ὑγεία νὰ μὴν βρῇ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

Ἑρώτησις α' 2) Ἐκαλοῦντο θημωνιές. Ἐγένετο θημωνιά μεγάλη λαμβάνουσα τὴν μορφήν παραλληλεπίπεδου μέ σκεπὴν δίκην στέγης σπιτιοῦ, μέ τὰ στάχυα τῆς σκεπῆς πρὸς τὰ ἔξω, διὰ τὴν προφύλαξιν της, ἐξ ὀμβρῶν ὑδάτων.

Ἑρώτησις α' 7) Τὸ ἀλώνι ἦτο στρόγγυλο χωματένιο, καὶ κατεσκευάζετο ὡς ἐξῆς: Ἐβρέχετο τὸ χῶμα καλῶς, μετὰ ἐρρίπτετο φιλό "αχυρο καὶ τὸ ἐπατοῦσαν μέ πέτρινο κύλινδρο ἕως ὅτου στρώση καλά.

Ἑρώτησις α' 10) Ἡ τοποθέτησις τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλωνισμόν ἐγένετο κατὰ τὸν ἐξῆς τρόπον. Ἐτοποθετοῦντο φυσικά κυκλικῶς τῶν ριζῶν εὐρισκομένων πρὸς τὴν ἐξωτερικὴν πλευράν τοῦ κύκλου, καὶ τῶν σταχύων πρὸς τὰ ἔσω. Αἱ ἐπόμεναι σειραὶ μέχρι τέλους ἐτοποθετοῦντο κυκλικῶς μέν ἀλλὰ τὰ στάχυα πρὸς τὰ ἔξω καὶ αἱ ρίζαι πρὸς τὸ χῶμα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

4

Β' ΛΙΧΝΙΣΜΑ

Ι 'Ερώτησις Ι) Οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες λέγονται " τ ι ν ᾶ ρ ".
Σπρεβονται κατ' ἀρχάς μέ τό " σιργι " ἔχον σχῆμα
ἰσοσκελοῦς τριγώνου μέ σχετικὴν ἀρπάγην σ τήν
βάσιν αὐτοῦ, καί μέ κοντόν δύο μέτρων προεξ ἔχον
τῆς κορυφῆς. Ἐξευγνύετο στά βόδια, καί οὕτω ἐγίνε-
το ἡ συγκέντρωσις τοῦ "τινάρ". Τά ὑπολείματα αὐτοῦ
ἐσπρεβοντο μέ μικρότερα, ἔχοντα σχῆμα Ταῦ.

Ἰ 'Ερώτησις γ' Ι) Ἡ δεκάτη ἐδίδετο ἀμέσως ἀπό τό ἀλώνι εἰς τόν δεκα-
τιστὴν ὁ ὁποῖος ἤρχετο στό ἀλώνι. Ἡ μέτρησις ἐ-
γίνετο διὰ μετρητοῦ ποῦ ὀνομάζετο " σ ν ι κ " καί
ἡ ἀναλογία ἦτο 2 ο/ο (Ἡ χωριτηγότης τοῦ σ ν ι κ
ἦτο δώδεκα οἰάδες) Ἡ μορφή του ἦτο ὡς τό εἰκονι-
ζόμενον ἐν τῷ ἐρωτήματολογίῳ)

Ἰ 'Ερώτησις γ 5) Ὅταν τά δεμάτια ἐλαμβάνοντο στό ἀλώνι, τότε
δύο τρία ἔπομα τῆς οἰκογενείας τοῦ γεωργοῦ, κά-
θονται καί " τ ο α ο υ ν " καί πολλά σπύκια χιτ
ἐπόρο. Συγκριόμενα ἀπό τά στάχυα ἐλαμβάνον τὸ
κέντρον αὐτοῦ. Ἡ ἐργασία αὕτη ἐλέγετο " τ σ ε κ μ ε
μ π α σ ᾶ κ ".

Δ' ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

Ἰ 'Ερώτησις α' Ι) Ἀναμμα πυρᾶς γίνεται καί σήμερον ἐνταῦθα τήν
Ι Μαρτίου μέ ἔχυρα, γιά " νά καοῦν οἱ φύλλοι καί
κοριοί".
Τήν 9 Μαρτίου καθ' ἣν καίγονται 40 κομμάτια ξύλων, πρὸς
μνήμην τῶν 40 μαρτύρων.